Academy Of Art Culture & Languages
Acc No 9272
Class No
Book No
Price
Date
LIBRARY

مولوی نامہ

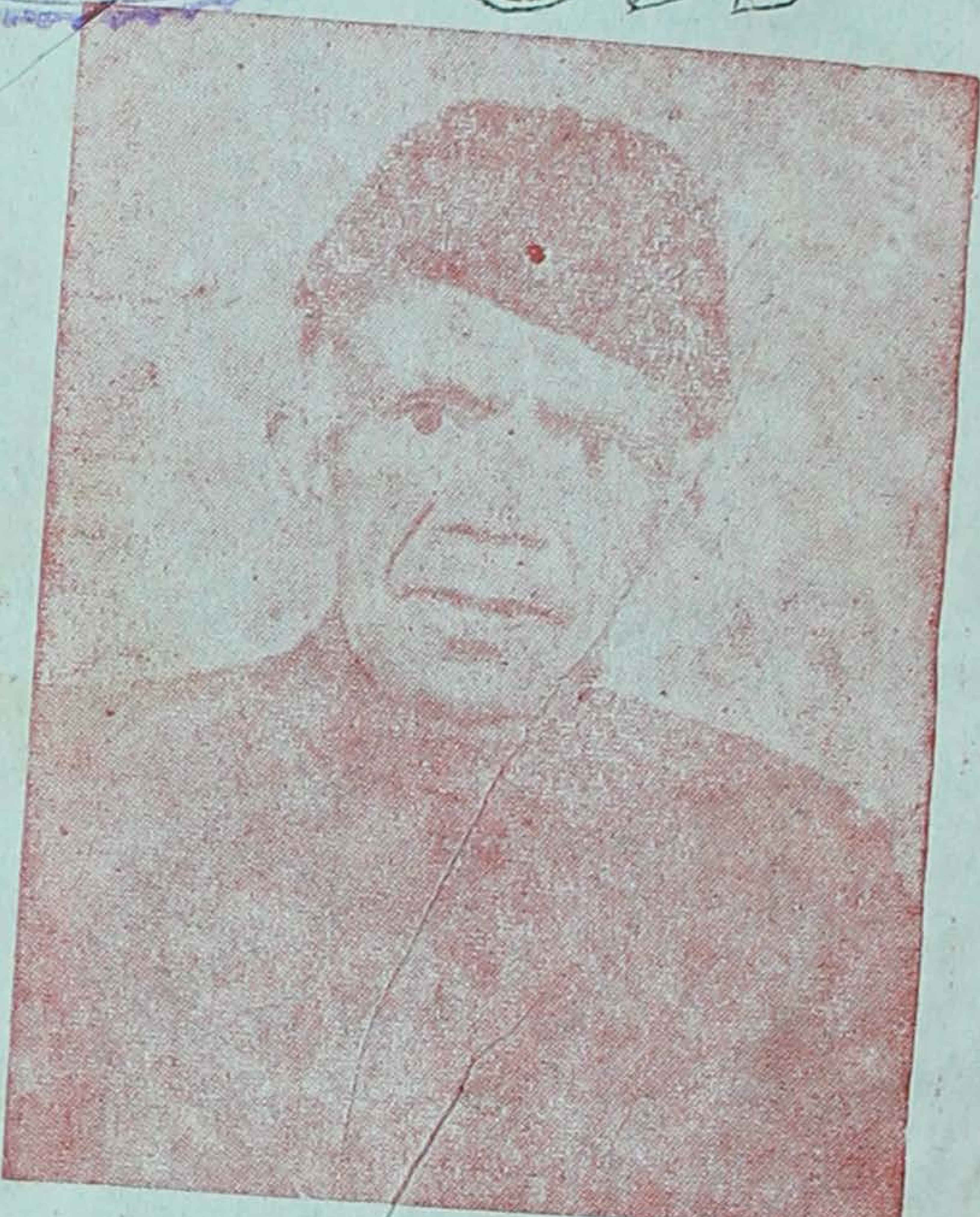

عبدالاحد زرگر

قیمت = ۱/ روپے

(جملہ حقوق طباعت و اشاعت بحق خواجہ خورشید احمد زرگر و شاہنواز زرگر محفوظ ہیں)

(کل نفس ذائقۃ الموت)

مولوی نامہ

یعنی

مرثیہ بزبانِ کشمیری

بر وفاتِ حسرت آیاتِ حضرت

مولانا مولوی

احمد اللہ صاحب رحمۃ اللہ علیہ

میرواعظ کشمیر راجوری کدل سرینگر کشمیر

مصنفہ

عبدالاحد زرگر

(قیمت = ۵ روپئے)

نمروزہ بہرہ

تعريف مير واعظ احمد الله صاحب مرحوم

پير اوسي عاشق مصطفيٰ
ني اوس تنهني آسه کانئه
هر دمه ير مشهر هيوا ن!
معلق وو تهان اوس بر هوا 〃
شک ته شبه کر نه دور
پوره اوس نورتس بر جبين
زن اوسي ماه چار داه 〃
ذکره خدا تس اوس کار
شوبان اوس منه معر کن
نته مجلسه منه ينهه شمع 〃
ديش کران پڙ پيروي
پنره کي برکته اوس تمن
زيره حکم اوس پڙهه اکهاه 〃
اوسه ي تمن ... نبي
بيمار به بستر بدعت
... اوس تهندوي اکهه بي کها 〃
... کران آس پڙ طلب
کم کم ايوان آس ب جواب
... منده ... ان مستلا

کن تهاؤ باوي صادقا
کن تهاؤ باوي صاتقا
نام محمد صا شوقه سان
کو تاه پورن تعريف نور
پوره پوره شادگي دل صفا 〃
بيم وچهه ممسي چهوي يقين
هر دمه اوسيس دل بيدار
کس آسه انس هيو اکهاه
ينهه کمنه ماه منه تاره کن
غم خوار به مذهب قوي
بدعت شرک کره دفع
تعزيت بخشمهت خالقن
زانتن کس اوس مولوي
عامل سو کياه اوس کاملاه
هم آس (.) انجان گمت
تعويذ شريف روز و شب
کافي سو اوس شافي دوا
قسم نشه گرتهان آس لاجواب
کن تهاؤ باوي صادقا

پهرين ڏس ۾ شوق کو
پيو گو خيال پادشاه
دولت جمع گئي بي شمار
تعمير ٿمہ کوئي دل رُبا
جاري ڪرڻ علم قرآن
دينڪ غير اوسڪ ڏس
ڪتہ جهين وڏن فائد جهو ڪياه
روز جمعہ جامع ڏوان
ڏس ڦس يمياڪ اوڏس اضطراب
پڙ زيور عارف ڪبريا
ڏس صاحبس يم ڪمال
فرماوان اوس اهل دل
ڪر تو زيارت بيت الله
جنهن وميزا ڪرنگ بيان
وڏن وچهتہ پانچ ڌيان
برو نٿو ساسہ منزه ڳڙهي اڱهان
ننتہ ناو ونتس عارفاه
امہ خوتہ ونہ چهم نہ واه
پڙ ٿڪ ڪانہ [illegible] شرخ
تہت جاير (۲) [illegible]
ڪياه او (۳) [illegible]

مشوره کورن مدرسہ لدو
ڪن ٿهاو باوي صادقا
مدرسہ سين دفعتن تيار
دوٻ ننگ بوي اوسس پڙهان
دين ڳڙهہ ندشن جابجا
حاصلح خبر ڇهڪي اصلس
اشڪال دل يمني يوان
نيران ٿتي اوسڪ ندعا
تس تس ڏوان ٿمہ ڪوي جواب
سهر تهاو ڪر پانے خيال
قطبيتس تس چهاشڪهاه
نيرو ڄجهي از جان ندل
از شوق دل شيرين زبان
آماده گي شام و پگاه
ڪانياه ڳڙهان تو ڪرن رواه
يا اوس عالم بي [illegible]
يا قدا [illegible] سالڪ
اندر اندمنيہ جهم مهرڪا [illegible]
آشنا شريف او (۳) تراه
پيتهہ شمعس (۲) [illegible]
تا تير (۱) [illegible]

شیرین دہان اوس مُلبُلاہ
کُن تھاوِ باوِ یے صادقا

کیاہ کرہ تعریف مولوی
چھُمنہ لیاقت چھُس اُمّی

بخشن گژھیم سہو و خطا
ہا احد زبر گرہ شوقہ سان

ین پیٹھ شنا تعریف خوان
نِشہ عاشقن مور زِ جُدا

حکایت بیماری میر واعظ کلان

کیا زِ کرٹ تشریف مولوی شین
عاشقن نشہ امِح خبراہ اَن

نو زم کہالت ما چھکھ بدن
عاشقن نِشہ امِح خبراہ اَن

کنہ بوزم تم اَگے بیمار
تنہ چھِم رووِمت صبر و قرار

وِنہ کس حال خود ذاتس چھو روشن
دمہ دمہ اوسُم تورِ کن خیال

کیتن نشہ کورم پرسشِ حال
کاہ گوس شاد تہ کاہ غمن

اکبر کے ہم تراوِ گوڈ بہ زمین
تقدیرس پیٹھ یور کر یقین

صبر کے دریا و وارہ واہ دامن
تقدیرس کینہہ چھُو نہ تدبیر

کل آمہ جایہ گے کم وَلہ وین
۲۰ راہ چھ کھلان امراضن

بنہ پتھ حکایت بوزِ مختصر
گوشس تھاوت روز ہوش اندر

سنہ چھے چار دِہہ تھ نیرک جامن
آٹھمیہ ۸ شوال اوس جمعہ

تہ پتہ پلیٹھ ... درگاہ
تو ... تیر ... زور کور ہیرہ بن

تیہ پتہ کور ... عارضہ تہ
وسوا ... سن کی دوست اقرب

فجر ... ... گنج ...
حکیم ذان مقبوا ... شاہ

کینہہ ... گر تھ ... [illegible]
بالکل ... [illegible]

ڈاڪٽر حڪيم احمد الله
ڪاڙاه ڪوشش ڪرتم عاقلن
دمه دمه تمهني دواني ڪيئن
پاس دره طبابت واسپير صاحب
سليه وادا گئيشن خورا ڪن
تم آس واتان دده ڪيو رات
تم ڪبير بيٺهه محرچ گيه ڪهانت
دوهه خوته دوهه گيه زيادتي دادي
حڪيم ڈاڪٽر ڪران اضطراب
برسوارئه دوه گي سيٺهاه بي قرار
تي وڇهه وڇهه گي بياري خيرتن
يمه دنيا هِهر ازچهم نيرون
توه ڪياه حض چهوه فرماوان
دوه په هس توره کوي خير کورداتن
سوي آن زن اوس ڪربلا
تمه ساته ڪيڙاه وڙه قيامت
ڪيڙاه وصيت ڪرتم صادقن
ذڪر خدا ايس سيت مشغول
انا لله راجعون پرَ
غفلي دنه ڪاره کوراڌيرن
اٿهه هوان گي ڪم پادشاه

سوته اوڙ وانان خام ويگاه
شايسته ڈاڪٽر محي الدين
تم زيرِ علاج ٺهو ڪتين دوهن
خاطس ادويات ڪره ناون طلب
غلام قادر دنيا ناٿهه
مشوره ڪره ڪرآس ساه نيفين
ساره وي تمت بيٺهه ڪر ولالت
ڪوه سيت بياري ازتم شه
وني دنياه ڪياه گوو تاوان
گاه اوس تخفيف گاه آزار
جمعه دوهه بيرن نن باٺه وون
ڀهيرت تسلي اڍس غطه صيبن
ازچهوه خيري اس چهه زانان
فرموونڪ انيون حفيظ الله
دوه زنن سوره ي وود اسمانن
وونه ناڪ بوزه نڪ چهوته طاقت
ذاتن کور حمت اوس مقبول
اٿهه منزام حق مون عزرائيل
امه جايه عاجزه ڪه فقير نه
هلا احد نه ڪره ڙيرت نا
رود ڪس دوزه ڪس فان گڻه ڪلا

وفاتِ حسرت آیات میرواعظ کلان

سمعگ صدا بوزم کنہٕ
ایتوٕ پیمٕس نشہ اگرٕ تھوٕ
کوٚتہٕ پیمرن وٚون اِنتقال
تس روس زنتوٕ کیاہ کرٕ ″
وٚدہ ہوٕ پتہ نِس یاوٕ نس
ایتوٕ گرٹھ ہوٕ درٕ تس
ساری تمس زاری کرٕ ″
ھر جایہ جاے زٕ ایتہٕ برم
درگاہ تمٕ سند نیب چھوٚم
ساتہ دپیوٚم نعتہ پرٕ ″
تم خستہ کرٕ نیم بسمل
پرکالہ سانس جگرس
اَمہ غمہ پیٚپن زٕن ھرٕ ″
مارہی فراقن آو جنون
مل عاشقو یانس تٕرہ خاک ″
تتھ شمع روٚیس اَتھِ کرٕ
تراو تتھ زلفن ییٚی چھاڑ رٕ ″
پُشت پانہ سانیوٕ چھ اتہ
کراکھ نظر بلہ تم منہ سرٕ

ھا عاشقو افسوس گوٕ
ھا عاشقو افسوس گوٕ
وٚن سوٚن روزن چھوی محال
سمتوٕ کرہ ہو گراوٕ تس
دور رٕ تمٕ سند مازرٕ ″
سوٚن غصہ ماتس کینہ نٕس
تم گوٚت اَسہٕ پیٹھ کرٕ ستم
ونی وچھن اس مازرٕ ″
سوی مترٕ نس فریب چھوم
یس یتھ گیمت اوس لٕنہ دل
پیشہ کونہ اڈہ کھتہ اوش ھرٕ ″
کرٕ تم صاحبن یاوہ کس
ساری وِدان جاری چھ خوٗن
ہمہ تس سوا کیتھ دم برٕ ″
بر تل روز تتھ دِ س فراق
اوسی سوٚ سوٚ نوی پیشوا
اتہ ونتہ دِ غوی اکس کرٕ ″
وانجہ لا یتھ کرٕ تلاہ
ھا عاشقو افسوس گوٕ

ڪر ٻوڙ چهرهن سوئي خوش پسند
خلوتِ ٻهٿ لوله ٻرو
عاشق ٻهٿ ڇپي انداندي
پيڙهه بي وفائي ها سڙو ″
نت شاله ماره نڙاگي هيمس
عاشق ڏوان آس ٩ لها ″
دانشڪ ۾ تمن بيداد گو
دوست ته محبت خدمتگذار
لوله واليو لولاه ٻور کهه ″
ڏوري پيوان تنهه اسان پرو
انه خونِ دل چونيو جور کهه
ڪيشراه نه بر آس چال تنهه ″
ڏوره سس سنس ته ڏه ڏه برو
نازنين آسي دل رُبا
آسني ڏوان تسِ سالڪس ″
پيره ٥ ته ڍهين ڪرن اسِ ڏه گرو
تس رهنماس رهبرس

ٿر اوس ميونوي دردمند
ها عاشقو افسوس گو
معشوق نه لگو هي ونڊوندي
ڍهاندن انشاطس ون ڏمس ″
اِيه تيل بل سيلس ترڙو ″
جامن گران پر ڪاله ها
سپدي جمع ڪم ڪم نجار
تابود شريف اس گرو ″
ڪارِ سنگين ڪو تاه ڪور کهه
تابود شريف ٻيله گوره کهه ″
نته اوس گور مت گوهرو ″
وندِ عاشقو ني نعل تنهه
تنهه سنبه ڪره هو سر فدا ″
تابشس ڏوان اس نوبه نو ″
يس گو محبه سيت مالڪس
خوسنه سيت ليکه نامه دلبرس ″
سونه تس احد نه گرو ″

حالات بعد وفات ميرواعظ رح

نيو داره البقا تشريف عارفن
ٿهاون عاشقن لله ون فراق

جمعہ دوہ ژگرن کورک انتقال
تتنبہ لیمت آیی تتنبہ گو بازرن
سعدہ صیب انسہ صیب مرزہ مصطفےٰ
تت آس ساری گے منز فکرن ایضاً
لوکہ بڈ لاران آیی یہ تعجیل
ماتم تمہ ساتہ گو برپا —
اتھ منز آلوزنک غط صین 〃
سلام تھوم چھوہ پھیرن
سمنتھ حکام کور تدبیر
دوبارہ سی کریکھ زنہ آیہ خلقن 〃
تورہ کین بوزتھ روو ہوش جلیس
اسلام آبادہ بوز عاشقہ
آرہ کات یوروات خون اس ہارن 〃
بوزتھ تتہ گی کم شبیر تر
علی گڈھ یم آس ممبر
شور مل مل فیر پنہ نین طرفن 〃
ماتم کیاہ وو تھ تمام ہندس
مدینہ شریف نیلہ گیہ تار
دوکھ سیت ڈیکہ شور گوو اہل دردن 〃
عاشقہ پان پنن کور سنگسار
درملہ خبر گیہ یتہ تھ تعصب

بوزتھ خلقن روو دی نہ حال
تھاون عاشقن للہ ون نار
شریف صیب نورالدین، اسداللہ
سارنی دفترن گو تعطیل
ممبر کل حکام تور وات دفترن ایضاً
ہر طرف اوس گرہان افسوس وآہ
عطہ صین ژرکریکھ لوکن
بیون بیون باوو تو مسلمانن 〃
پگاہ صبحن اس کڑون پھیر
تارہ گیہ جاری یرتھ شہرس
کھیو تمو افسوس اس مارہ دور کن 〃
زن نمک آسمان تمن پیٹھ پیو
لاہور، بمبئی بوزتھ خبر
وودھس پھیر دہ سانی بدن 〃
تارہ وا تتھ گوک زیر وزبر
پیغام بوزتھ دیو بندس
دیوانہ گی آیہ تورہ کین عالمن 〃
پھیر گو روانہ دارالقرار
جمعہ یا امت یرکھ ماتم تار
طعن ہیتھ آس ونان یا ئہ یارہ کھن 〃
سامعن بوزتھ روو ہوش وجلیس

[illegible]

غزل در فراق میرواعظ موصوف

وائے چهم جگرس کرائے فیراني
پشه پشه اوش مے چهونه ٹهراني
بینه گوم سمعگ سوز گوښتاني
تمگ آلو جگر کتراني 〃
تان گی سامع بے آرام
حالِ دِل بینه نوی چهوس نه یاوانی
ناله ماسنه می چهونه شهلاني 〃
تس هیو کانژهاه ڈیشن تا
هایه گوم یاون ضایه پراراني
جایه جایه بوس ون دیواني 〃
بُل بُل سند پاٹهچهس لیه نالان
معشوق سون کرنیره سیلاني
شوق چهک ژچهر هِتن روی نوراني 〃
جائس روشن ماگزهه جان
زونی ون گاه تراو آسماني
چونه کیاه جامن چهس زیباني 〃
سامع توت وات بے شمار
ناماواره شنار نامه پراني
کامه دیوه فی روٹ خلوت خاني

مولوی سون لاثاني اوس
مولوی سون لاثاني اوس
تنه چهس گومت منتو فلواه
یان نمم دراهی از دُنیاهی فاني
دمه دمه عاشق چهوکهچه لله واني 〃
تالہ بیٹهہ بون تان گونڈ نمم نار
عرس تنه نجمس چهس بوزهاندکاني
فیورس روم وشام بیه ملتاني 〃
بایه لیه کوتاه باوی حال
بُل گوم مل مے چهونه میلاني
گل روی زهونڈم باغ وبستاني 〃
عاشق پراران نوج دره فوج
لاس وتو چهونه بوزاني
ناس تهپ دِتس نته داماني 〃
کونه وچهه میرواعظ ما پیره وعظ
جامع عاشقو گرشهه لاراني
نامی میرواعظ دره چهوهاراني 〃
شام تی صبح چهوس بوزان
مولوی سون لاثاني اوس

مَس کَمہ وانہ چھیو پیرن میانی
کَس وَنہ حیس می چھم راواتی
سمیحہ شمشیر درایہ ناگہانی
اَمنس تل آس روو پشتیانی
تقدیرس نِش گرٖھان پائمال
ہوکھ می پیرہ ہاو چھو کھٹن میانی
فوکھ اَکہ بلہ ہا کرِ مہربانی
بول آم سنخنا باوِ کہ نا
دُور ہیون چونوی چھُس نہ ژالانی
شُورِ گوم دیدار یزہ ہا وانی
جامَن چاک دِنھ نیرے نا
زرہ کِتھہ موتس چھہ سِنہ پوشانی
طوطس تہ ہارِہ دُوریر چھ یاوانی
پیر حق تَس آسہ نالی نال
ھا احد نزرگرہ گژھہ وونہ وانی

تَس کِتھ اَسہ رٔدس آو آرام
مولوی سون لاثانی اوس
طمعس عاشقن سپنوی ڈاس
تدبیر کانی چھنہ سپدانی
تدبیر دان چھی تتہ منزہ چھانی
رُخ چون وچھہ نک چھُم تمنا
افسوس چھُم دلس ہول فیرانی
پیرہ چون سیر حق چھُس پولہ وانی
پور کرمی سیت عہد و پیمان
خامن ہنزہ پامہ چھمنہ مشانی
کامن چان چھم حال وچھ میانی
بو تس نِشہ چھُس دست بردار
سنہ پیں ہنہ ہنہ سیر یزدانی
یمہ کِتھہ زانن صاحب زانی
یژھہ سان پیرس بے شمار

ولہ کین آون بول باگرانی
مولوی سون لاثانی اوس

بروِن جنازہ میر واعظ سوی عیدگاہ

ھے صد افسوس واویلا
دوبارہ تشریف ہیر ہاوہ نا

انہ کوت سنا گژھہ سان پیشوا
انہ کوت سنا گژھہ سون پیشوا

پوٚلیس ہر سوٚ کرِ انتظام
افسرِ پوٚلیس صدف زِتھ سیٖٹھاہ
بیتھ رانہ ہیٚ کرال تور کیھ پیٚیر
آفتابن روٗٹ ابرِ تی سماہ
گاہ کھوتہ منشز سولہ ناوان
ممبر سکاوٹ بیہ ماسٹر
بروٚنٹھہ برونٹھہ آس یکا جھنڈہ ہیٚتھ
یمہ بروٚنٹھ بوہ تھ تھہندی نام
وَتہ وَتہ چھس چھکان مشکہ عنبر
مشکہ سیت معطر گو عالماہ
نیبہ نیبہ کرہ ووٚن نذرانی
پانس ستین فکراہ کمہ
زن سیلانی اوس پادشاہ
حکمس ہمراہ روٗزِتھ تیار
عاشق ذرا نتہٕ مثلِ پروان
معشوق میرِ واعظ شعبہ ووٚن شمع
خونِ دلہ سیت آس آدہ وتھ
آس دپان یِیرِہ کیاہ پالہ گوی
اسہ فرماوتو گژھہ تسلی
صد ہزارہ افسوس گو بیداد
قرارہ قرارہ پکہ ناوکـ

دوٚپہ یہ کسـ کوچہ دِتھ روزِ تمام
انہ کوٚت سنا گژھہ سوٚن پیشوا
آسمان و زمین گو دِل گیر
گاہ چھس بر زمِش للہ ناوان
ذرِ صدف روزِتھ دُر بے بہا
ماتمی لباس ترتھ در بر
سیت سیت آسک شہرک حکام
تمہ کوتاہ آس گریاہ گران
عرقِ گلاب تہ بیہ اذفر
تابوٗتِ شریف ششوِ بانی !
ہر جایہ جایہ اوس تراوان گاہ
سیت چھُس سوٗرِ وی فوج لشکر
پتہ تہ بروٚنٹھہ منتظر آس اہلکار
دچھن کھوفر وزیر و امراہ
ہر طرف آس گنتھ ماران
گنتہ بہ نہ ہنہ یابھ اس گنتھ کران
تمہ زخم عاشقن مالین زاہ
نتہ ما پالی جانانہ یاد پیوی
ماتم زدہ آس دوان فریاد
پیٚیر گژھہ پانس اس کرِ کیاہ
ڈاکٹر لوٗپہ رنتہ دیک وانا وکـ

کمہ کمہ رنگہ اوس ماتمک صدا
قدم ٹھہرتھ تتہ میسلہ درای
یہ صدم مشکل گینہ سنہہل چھا
اس دیان ہیرہ اسہ راہ صبر و تاب
سامع آس ودان زار وقطار
سانین چھوکرنی اوس مرھما
نر و درہ دا تتہ کور ھجے قرار
تتہ درای کینہہ ساعت گذراوتھ
مختصر وداتی در عیدگاہ
نماز جنازہ چ گیہ تیاری
ڈوڈ لچھ لوگہہ آسیں جنازس
بلکہ گو تمہ زیادہ تخمینا
سارہ وی ہیبت پرن اللہ اکبر
ھا احد نزگرہ دم سنلا ؤ

ازکوٹ سناگڑھ سون پیشوا
خورد و کلان آس کران موی ہای
طالبن دل اوس پیما اضطراب
دودیمہ تہنزی ڈالہ ما —
میرزا غطس روس مایہ قرار
گاہ پک استه گاہ تیز رفتار
تمہ جایہ زیادے ووتھ کربلا
آس ودان ہیرو فراق کھوتھ
درمیدان گی ناجمع ساری
صف گنڈتھ جن ملک اشریکجا
زن و غدہ تمن لوس وغطس
جنازک تکبیر گو مقرر
مولوی عطہ صیب سون پیشوا
امہ ھا یہ نیرتھ احوال باو

میرواعظس گوڈہ ہیو زنا گا
ازکوٹ سناگڑھ سون پیشوا

غزل در فراق میرواعظ کلاں

بحضں ژھانڈتھ لولہ دکانہ لولو
کھونہ للہ وتھ لگے دُردانہ لولو
عشقس سیت اوساک محچہ کار

مولوی صبیبہ صاحبہ زانہ لولو
مولوی صبیبہ صاحب زانہ لولو
انہ عشقک معنہ کانہ دل ہشیار

انهه عشقس پون جهوٽ کانه لولو
عشقه آزار تيس سنه پيٽهه بدنس
ظاهر ڪ طبيب تنه حيرانه لولو 〃
انهه عشقس سيت گوه دوه کيو رات
عشق محمد ﷺ اوسوي کهنته ونڊل
عاشق نبي ﷺ اوسيڪ پانه لولو 〃
حضرت نبي محمد رسول الله ﷺ
گوڙه تعريف تمند ذاتن
والضحى رز يکه پرڙانه لولو 〃
ڊنهري نبي ﷺ ڙهي ڍوڪهت بلاشک
نور محمد ﷺ پڙ زلتهه شن طرفين
آته حيران گڙهه بيگانه لولو 〃
مرنه پڙ نهس موڙه تم لب زندگي
ڪوت گوهم موت لوڪ تهس مجنون
پوت بهير تم لگے ترپانه لولو 〃
ون نتم گس سيت جهوڪ همدم
دل جهم وپاڻ گوڙه ڙهانڊن جامع
نتر نت طڙپش جهاوانه لولو 〃
نازنين تنه هتيره پون جامه سرت
سڙله ڙه نيتهه دنيا گڙهه فاني
ون نتم کمه جهوي سکانه لولو 〃

مولوي صيبه صاحب زانه لولو
تس ذمه ذمه آسي نه ڙهين ودنس
عشقه روستوي اوشونه توه ڪانهه سات
امه عشقڪ ميے ن جهوٽ شانه لولو 〃
ڙي زانکه کياه گو عشقه منزل
لچهه ناوس شوق گوکورن پيدا
امه سير که تعريف خانه لولو 〃
ڙي پڙه تهم معنے آياتن
نور نبيس پيٺهاوسڪ ڙه عاقتن
زانه عارف سوجهو تابانه لولو 〃
ميون مولوي لله وان اوس ديدن
زنده دل اوس هرزمه سون مولوي
حضرت نبي ﷺ فرماوان لولو 〃
جانه ڊور پيره سيار وي ميه جگر خون
مڙه راڙهه ڙه دل هم ديت تهم برم
سڙ راڙ تهس گوم برپانه لولو 〃
نته وتده ما تيم جهو تهو مٽت دنگاه
خسته کور تهس استه گوهم ڙه نيرنها
عشقه مس جيت گوکي مستانه لولو 〃
کمه طرفي گوهم سيلاني
نيس بدنس منتر آسه حه نار گر نار 〃

تس یمہ کتھ بوزنہ ین دشوار	بسمہ صاوتس دل تو شانہ بوبو
احد زرگرہ غنم تراو دای یم زیر	چھوی ہر دم ہمراہ سیت فقیر

چشمہ موزرتھ گژھتہ وچھانہ لوبو

مولوی صیبہ صاحب زانہ لوبو

آوردن جنازہ پیر واعظ سوی مقبرہ

قطبہ ناوس لگے قربان

پتہ عاشق خون ہاران

بوز نمازہ پیشین کرتھ ادا

عاشقن گومت اوس گشتہ جان

لوکہ ہر سو تول کیاہ خروش

وارہ وارہ یامت وات تارہ بل

لاشنگ دوکھ لہ چھو کھ للہ وان

جاہن چاک دیتھ ننہ واری

دل جگر پنہ نی کتہ راو کھ

ولہ ولہ دید واوسس وچھان

اورہ یورہ خلقن کوت گو ژیل

سامع نیرہ یرہ آس دوان ناد

اسہ ما نیرہ زاھ دوبہ ترکان

تس یار راونگ گژہ گژہ موکھ

سون مولوی گو بہ جنت روان

سون مولوی گو بہ جنت روان

نیرن ہیوت ھے از عید گاہ

تابوت شریف تلک بردوش

تارہ بل تھوکاک کلمہ بران

عاشق انداندکران نیرہ چھیل

درہ دل دوست آس سیت سار

کاتیاہ ڈیشھم گامت نیم جان

وتہ وتہ پیرس وتھ راو

عالی شان ووت غالی کدل

تمہ جایہ تنگ آی سنگدل جو

مولوی صاحبہ بوز فرماو

تلہ ووے نارہ سیت ییں لگہ تھو

دگ تمیچ مانزہ چھپے ستھلا

ییتھ سلہ ووت مولوی مہاراج گنج
سیت آس کیت زن چھیہ وچھ دوان
سعدہ صیب سر صیب اسد اللہ
زورہ سان تس آی ضرب تلوار
یتھ کتھہ حالہ اس نالہ دیوان
تس گتھ روزی ہوش یا حلیس
تتہ پیٹھہ زارہ وارہ کرکھ تیزی
تم تمہ بایت ماران پان
لوکو تتہ تول کوتاہ ہوی
عاشقن زخمن پیٹھہ بیوٗ نون
آس وزان در دل رود ارمان
کورنہ منز معرکن سو ہلی شور
شگوفس منز کیاہ گل بے نظیر
ییرہ گو بابل چھہ ماران پان
سانہ ییرہ دوہہ کینہہ بہ ہیتہ یاتہ
کریکھ آس گژھان آسمانی
شیخ الوقت آس فرماوان
توہہ کیا عرض گژھہ اسہ تس جدا
وتہ ووتہ لوکن آو تلہ اس
تر میہ لٹہ ڈیوٗ ھم خوداہ تلان
تورہ بجہ اسنہ اکھ ووتہ بہ کھام

کھتہ وُکوھ زال رنج
شریف صیب نورالدین مرزہ مصطفی
کھونہ کھینہ اس للہ ناوان
قتورہ سان وزہ موی بے اختیار
ناگاہ یس گژھ منز پہاس
معنہ اَمہ کوی زانہ صاحب زان
عاشقن گژھ آس سہ خون ریزی
بہوہ کدل ووت سیلہ مولوی
پیے افتادہ گے مثل دیوان
ماتمکہ غمہ سیت گے مجنون
نکھہ یار آستھ تس ہمیہ دور
یارہ شنادہ زیر چھوی طوفان
اوس شوبان در باغ کشمیر
ہر سو آس گژھان یہے آوازن
شر تلہ پیمہ تہ اگہ اہہ [illegible]
اسہ کرزوان دنیا چھو فانی
در دل کرہ اسہ اوس ترحم
زر زنستی یہ گژھہ ناجان
پتھ تھیر یانہ اوس وشنہ کمیاخ
سوتہ اوس ماتمک غوغا
ہیوی ووتھ سوی زن محشر آن

گورکن، گلکار کینہ ہُشیار
دمہ دمہ تم مشکہ تن ناوان
بر مقبر وۆت خوش کلامان
بابہ صیب بای صیب تمن پراران
اَز کیاہ روٗد اسہ آذنک یار
تتتھ جایہ اندر یَان پیر ژاو
اَکھ اَکس حال خود گذراوان
کل شیٔ یرجع باصلہ
ممبر ریٔس ساری حکام
صاحب تعزین اوس وۆتھراوان
عاشقن لُجمتھ چشمن زُون
شیعہ بجہ پیرس پورکھ فاتحہ
تمہ آنہ زن گوسارہ نسی فان
کینہہ روٗد تت کینہہ گرہ آی
دُنیاہ زانتن فانی سرای
پرسرہ کر کل من علیہا فان
بیشین ڈول نہ ژیر گوماہ
آو شب معراج ترِیو درگاہ
تتھ جایہ یاکس لاگیو پروان
والی مُلاکَو چھُو انتظارس
طالبہ سیرہ پاٹھ کران التجا

سرتابہ تمے گورمُت تیارس
سون مولوی گو بہ جنت ردانس
اورہ پورہ کرسلامان
عاشقہ تتھ جایہ دود زارہ زارس
بے شک قیامت ییتھ مادیان
یتھ جایہ منبر آس خویش اقربان
در سرتاب یان ووتھ مولوی
گر ہیرہ پانہ نشہ چھکھے نیران
بر مقبرہ آس روزتھ تمام
سارڈہ ژۆرہ بجہ تم کرکھ مدفون
تمکہ کاشس تس لیس راوہ پیان
مولوی قوام الدین سین ملتجی
فاتحہ یتھ تتھ کران واہہ واہہ
دۆکھ لدِ چھکھ آس للہ وان
نے بدزہ بسکین تے ردزہ جای
یوم جمعہ آو کھسو جامع
منتظر سامع چھُوہ پراران
راضی آوسوہ رسول
وتتھو حض جل کھسو دربار
کس اوس تہند بڈ شوکت بتان
اسہ گژھہ دیدار شام و

غالب لول اَسہ شولہ ماران
تعمیر مدرسہ کیاہ بنوو تھ
ڈیشتھ عاقلن عقل حیران
ذاتس کور مت اوس مقبول
ژوتوو ۲۲ ہن دوہن رودی بے قرار
تقدیرس چھا بدل سیدان
ماہِ ذی قعدک اوس چار دہ
ھا احد زرگرہ وچھ شمار

سون مولوی گو بہ جنت روان
کشمیرِ ولایت ڈھیکن تھوِتھ
″ زیادہ کیا سخنن ون دمہ طول
″ دمہ دمہ فاتحہ روز سوزان
دوہہ خوتہ دوہہ گوکھ کم رفتار
″ ۱۳۴۹ سنہ سنہ اوس ترواہ شتھ کنہ ونزاہ
″ دراے اتہ دنیا عالم پریشان
سارِنی دِر خاک جایہ قرار

کہ کم شر گرہ ھن اَتھ ماوان
سون مولوی گو بہ جنت روان

غزل در فراق میر واعظ

نور بمیرہ نی اَسہ الوداع
پھر خ ایقہ الموت کیاہ صلاح
ہیوم ھجر کوی نار در بدن
پھرنے وچھون شھلی نہ نزاہ
سکر بیہ دہ دمے باوہ کس
″ ژاتن تمی یم اھل دین
″ اسہ روو دینک رھنما
موکھ کھوٹ تمی تیس آس گراو
تیر سماہ آم بتھ دس

ھے واویلا صد واویلا
ھے واویلا صد واویلا
گوم نرا لتھی مہ ھیرہ بون
″ بے دادنی نرا جمم مہ وس
″ با دردہ بوز میون آلواہ
آسمان زن پیو بر زمین
″ سوکھ سی بدل دوکھ باگہ آو
چھوک چھم بہ بردہ ھاوہ کیاہ
الماسنی نرا جسم مہ وس

سیر نبی پٲٹھ شکلاہ
دولن کرٕ کُس منز معرکن
بولن بیہ دل ہر لحظہ آہ
تتہ رٹہ ٹیمس اودرہ گرلے
بوزِ وکنو آہ و فغان
پیر میر واعظ احمد اللہ رح
روٗدم کھٹت می در زمین
محشر گژھت چھم وارہ بوز
کرِ گو شنی سمعک صدا
کوٗت گو سُو یس آسمان ہاے
عاشق چھ روٗزتھ در فراق
وکیاہ شک چھُ ژٕو دیہ کربلا
بلبلہ سی گو گل بتہ رے
یُس بولنی اوٗن اضطراب
گٔژھ عاشقن اتھ پٔژھ شراح
مٕن عاشق پیہ غم کچا
ہو کے حبابن کرِ کباب
روح سوح بنیت چھم نوح نواح
چھم نا ڈلانی از نظر
کلمات سوزِ پٔرتھ جایہ تس
یاد ان تمی چھوی حق ستھاہ

ھے واویلا صد واویلا
شولن میہ چھم نار در بدن
ہنہ میر واعظن کرٕ تیہ پاے
یعنی وولن جامہٕ سیاہ
روٗزِ میہ روٗو آرام جان
کُس عالماہ بے کبر و کین
چھُس بوزدان ون حیوان مع
ہر مو بہ مو چھم درد و سوز
ھے ھے دریغا واہ واہ
پے ون ایا پھیرتھ سو زاہ
لاشک جگر چھم چاک چاک
دِل چھم گومت بیتاب ھے
ژٕو ہلیتھ گوم برملا
تس تولہٕ کُس گو نہیہ ثواب
معشوق ہا ایندم کنجا
آن زخم ہا مرہم کجا
وُھرون میہ چھم نار بے حجاب
دیدن تلی چھم با اثر
روٗت شوبہ ون کیاہ دلربا
بوزتھ ژٕنیہ کم کم آیہ تس
ھے واویلا صد واویلا

گوڑه حق گذاری کیاه کریو
اکھ اکھ سخن لیه عالمان
کریاین در سوز ڦ گرا نه
بر یا نه بدن ڪن گرڙھ دوا
ڪا احد زر گره دردِ دل

وره نه نکھے نیو دے ہر پل
ھے وا ویلا صد وا ویلا
عاشق چھ سوی بے نیاز
ھے وا ویلا صد وا ویلا
باڈن ته بوزن کوت مشکل

سایه منزه شناس آسن اکھاه
ھے وا ویلا صد وا ویلا

غزل در فراق میر واعظ - بوقت جلسه سالانه

آو روزِ جلسه دِیه نا اشتہار
در صحنِ مدرسه پام تراس بہار 〃
کرچھن پوشتر تعلیم بلکه ھا بیمار
نے ڇھم کونه جایه نے نوب عس نشان
سر بسر ساری ڇھم در تاب و تب 〃
کر سنا ایه سان دل رٹه ہن قرار
در مدرسه غم گئین ڈٹھم تمام
کیو نتر کالا او تس پو دل جمع 〃
باهوس او تس طبیبس کن بیمار
نزان سبب چھم نه میه لوان در نظر
پایه کمسنزه عاشقن اوس دل دوان

کوت سنا گوه مولوی سون نامدار
ھیره بون چھس نظره دوان میع اسیع
ہر طرف ڇھورس جیه راس بون دوان 〃
دلِ دیان چھم شکل چھه ونه نامت تره بار 〃
میر واعظ الحمد اللہ خوش طرب
آس یاران ممبر ته بیه حکام 〃
آس نالان ھیچو نے تم بار بار 〃
ون ایم ڈٹشن تعلیم دلکوی طرح
گاه دیان ڈیسی ته چھس نظم اسیم اندر 〃
گاه پوشینس مثلِ مجنون بے قرار 〃
پایه بڈسی جایه جایه ون دوان

آس ساری لاکھ ژو یاری بے قرار
کیاہ ؤنے ڈیوہمنہ نیننوس حے ؤلا
جانشینیس نارہ بھاؤن کرذکار
سن ؤدگن لوگین بواؤ حسن ن دوان
اَتھ اندر الستادہ تھو دؤتھ کینہ نفر
آس تم تمنہ بحیثیت لیکچرار
جایہ تمسنزہ مولوی یوسف شاہ
آسی ماسٹر کینہ سکاؤٹ ہیتھ سہی
پرتمہ عاشق ؤدان آس زارزار
آس ریوان ہا تمس نہ مشکلس
مدرسک تعمیر ترا وان اوس یژ ؤ
کو نہ سیداؤ تھ ؤ چھین امہ کوی تھلا
سنگدل کیاہ زنگہ ڈل گوکھ آب ژل
گس سنا تقدیریس سیت کریہ جنگ
پوشہ تس تس چھو آخرنہ زوردار
اَتھہ ہا وان گے تہ تموی رٹ نہ زمین
ؤچھتہ کیاہ اوس یاؤ تشاہا حکمران
ؤنگلس ؤنتم رٹتھ تھتھ جایہ غار
علمہ حلمہ ؤ دکر ریاضت تھہ نہ نام
اَتھ اندر نکتہ ؤنے لوزہ مختصر
مت مت گرتھ تہ ای لدزہ برقرار

کوّت سنا گو مولوی سون نامدار
آؤ یؤ زم میر واعظ عتیق اللہ
اعتمادِ دِل لمہ اؤ سُتم نا ایوان
تس سنتھ گیم نیژہ خونس چھم مہ دار
کورتمو تقریر بیون بیون مختصر
رود یر جایہ میر واعظ عتیق اللہ
میر واعظ احمد اللہ ہیؤ روٹ مزار
بر کاغذ آس لیکھ لیکھ مرثی
عاشقن تبدیل کومت یژ دِس
مدرسک تعمیر نو رود ناتیار
ھے مگر افسوس یژ ؤنتھی ہمیر گو
عاشقن ڈالتھ شوکتہ رنگہ آؤ دِل
گے سنتھ آسہ کیاہ نتھ آؤتھ ازار
اورہ لائیں نیزہ تلوار یوبہ رنگ
آس ذرہ دنیا کم کم تخت نشین
چھوی گواہی لمیر واعظ غمگسار
چھے خبر ہانیس لو کیاہ اندر بیان
ؤچھتہ گو تاہ خوشش لیدا اوس خوش کلام
ذلہ سخاوت دستہ گشایہ میز نار
سادی گرتھ نان تہ زیرہ ؤ زیر
ھے نہ تو تقدیرہ کا تیاہ چھی ژہ زور

چھُس سکندر کرِ نو نھن زورہ دور ۔۔۔ تُس تہِ ماتھِ وُتھ پتو کینہہ اختیار
عاشقو زونوی یہ دُنیاہ بے وفا ۔۔۔ رُود تِتھہا مود زندے تم وفا
چھت سماہ رُودی رُوتک خوف جبار ۔۔۔ چھے ھتو مہ نو کرتھ کم طوطہ اکل
وستی لاگتھ زہ آھاتے ٹھل تہ بل ۔۔۔ نے تہ یہ انصافنے زہ چھوی اکھ دانہ تھل
چھے ھتو تقدیرہ گومتو زاد بدل ۔۔۔ چھت تہ یہ تدبیر چھمت کیت تھل
ل گژھت ژل زی تُس کم کم ہشیار ۔۔۔ چھے ہتو مونو زہ کوتاہ دیدہ زور
چھے کران چھو کیہ سارہ نی ہیت چھوی زہ ۔۔۔ چھے پھران چھک تُس ہمیں مرتس نہ وا
چھے تہ یہ نو نھن تس سلیمان بادشاہ ۔۔۔ تخت مسندوی رواں اوس بر ہوا
ابع تُس جن تہ وحشی جانوار ۔۔۔ پر کھ اکس کیت بوز گدرن چھوی ستم
ن رچھ ناکھ ذاتِ پاک انز درد و غم ۔۔۔ بیہ ہیم آسن سہ ہند خدمت گذار
حد نمرہ گرہ روزہ دمہ دمہ وزندا ۔۔۔ عاشقن ہنز یتھ نہ تھاوکھ کینہ پام

نکتہ یمی زانہ بے شک نختہ کار

کوت سناگو مولوی سون نامدار

غزل در فراق میرزا اعظم علیہ الرحمہ

زدو ھرزم ندامت ہیتھ چھے پھر ۔۔۔ گژھت رہ تماند مزار نائیت ہیم
سماھیتھ روزنہ ساتھاہ رٹھ تتناہ دم ۔۔۔ ہیمہ دنیاچھو گو شو بوز ماتم
اما یژھ پچھم نہ الوان رقیہ بکر ۔۔۔ ولوٹھ عاشقو دِلہ چاک جامن
نیی مانہ زرہ ٹولک اشتیاقن ۔۔۔ پیتر تہ ھاند ٹھ نتھاہ موسوی عمر
پیھم زالنج مٹھم تباہی متہ آدی ۔۔۔ رہ ہم نتہ لیسی اندر سمیع ممتادی
حباب ماتمی مٹی نش سراہر ۔۔۔ بچند افسوس وِ ذکر نالہ زاری

ڏيئين پيرن لڳوءِ نا پارا پاري
وڏا ڏني اس ڏنو پيرس ئي جالا
شوڏو ڏٺيئي ٿي پاڙ ڏٺي ساڻ جهنگم
ڏني ميئوئي جگر صد پاره ماگو
ٿه ٿي گوس پوين انهن ڏٺو ماوه اندر
اکت ڪن جانئي ڇهم بي قراري
ٻڌي تل تيله ٿي ڏيئين ماه بيچه
ڏني ڪس درد دل بيه حال مشڪل
سوادسو ميانئين علاجن پيره تهور
ملڪ ٿو ڏٺا عاشقو اس شوريانس
ليو ڪونه جايه ماتس هيو ضخير زلا
اڪرم پيڇه ٿيو پاري ڏن ڏواني
ڏني ناره ڇهم اسلي اوس طالعين ڏني
ئي دنيا زائتن آخرم ڇهيو تاڏن
نفاه اسندڇهيه مشقال يا ذر
اصل آميت ڇه پوت پيڙه لانه ڀاري
ائڙن تيهه جايه تيه ناداره ته برم
ته و ڇهم پادشم در خاڪ مدفون
ڏني ڇهوي حال پيران زير نظر
چلان ڪياه حڪم تمسند حڪم انهن
ٿيٽنر اس شيره ني ننڪه بيم ته ٿيهر

روڻيته ماڪلينه اسه گو سيلنه بنجر
سيداني ڇهنه اسه گو زير و بالا
گره هت روڏه اندهرا زناب پيمبر
ڀيني پيرن ز دنيا تر و ه تم ره و
گره هت روڏه اندهرا زناب پيمبر
بيت ڪن ڇهم ميه زخمين خون جاري
گره هت روڏه اندهرا زناب پيمبر
پيمس ڏنه هامس در خاڪ منزل
گره هت روڏه اندهرا زناب پيمبر
گوساني لاگنتهي ڀهير و جهانش
گره هت روڏه اندهرا زناب پيمبر
ڇهو ناممڪن همس ڪاڪه اسه ثاني
گره هت روڏه اندهرا زناب پيمبر
وفا ڇهس نه جفا ڪاري ڇهه ماڏن
گره هت روڏه اندهرا زناب پيمبر
گره هينه ڏوي گهره ليس وانه زاري
گره هت روڏه اندهرا زناب پيمبر
گهمن بيئر زله ختيمن لڳي ته و ا
گره هت روڏه اندهرا زناب پيمبر
ٻهيٽه بر تخت شاهي اوس شاه زن
گره هت روڏه اندهرا زناب پيمبر

جمع زانُن ہمع دِس نار یکدم
ژامہ سۄن یانِ پانس ژھٕ شُہ چہیر
توتی کرہ مۄہی ہرتی نِس آسہ زنجیر
پتھ یمہ ماں توبہ کوٗی یمانہ شنز کر
کتھہ گن ہتھ چیزہ ہی آیتین گژھ یا کیا
یِس نفظن شرح بیان یِن کرہ کر
ؤلا افسوس واویلا چھ ہمسایہ
سلاحِ سیر مولا کر تہ دِر بہ
پتھ آخر تاوُن بازار سوزوی
چھکھ شایستہ سخنا یوز مختصر
اوّل سوز بر نبی ص درود و صلواۃ
دوم ذکرِ خدا لیس کُن فاکر
چھکھ عاشق کلمس سیت تھو

جمع کرتی نُما ہمکوی چھو آدم
گژھت رُود اندمزار نائب پیمبر
میٹری تل ذاتہ نس کینہ چھنہ تدبیر
گژھت رُود اندمزار نائب پیمبر
تمہ نا پایداری آسہ بالکل
گژھت رُود اندمزار نائب پیمبر
ذِنا ؤرد دمبدم یُوٚد چھکھ ژہ ہُشیار
گژھت رُود اندمزار نائب پیمبر
رٔٹن گژھ سیت تی ای روزہ لوری
گژھت رُود اندمزار نائب پیمبر
دوم سوز میرِ واعظس ہیٚتھ ژہ کلمات
گژھت رُود اندمزار نائب پیمبر
رٔلی ہتھ سیت یُوٚد دِل تہ ژلی کھے

آمد ژہ گژھ چھو کلمہ تاج بر سر
گژھت رُود اندمزار نائب پیمبر

(تمام شُد مولوی نامہ)

کُلُّ نفسٍ ذائقۃُ الموت

مولوی نامہ

یعنی مرثیہ بزبانِ کشمیری

بر وفاتِ مولٰینا مولوی احمد اللہ صاحب

میرواعظ ہمدانی کاوہ ڈرہ سری نگر

مُصنّفہ

عبدالاحد زرگر

ساکنِ نرو محلہ سِرینگر

توصیف میر واعظ ہمدانی

پرٛ زیارہ میر واعظ ڈیٹھون ما
تشریف کھٹتھ روٗد ونتہ کرہ کیاہ
شرحہ ہاوہ نا دو بارہ روی
دردستوٗل تہٕ تھندس مولہ وٗن کیاہ
قومس بلیتھ تموٗ کرٕ وفا پور
ساہتس رودٕ مت صبر قرار
نتہ ما آسہ خانقاہ معلّیٰ
کوٗتھ زوٗ ذمہ ہس ہتیہ بیٖنٕ یان
دل تہٕ زیوٗیس کنھوٗ اسوی مسلمان
توٗرہ یرٕ تس گوٗرہ گوٗرہ کرہ واہ
روزنہ شب پیہ گژھ حال حیران
منبر تشریف تھاوان
سر نیٖر تم سخن دُرٕ بیٚ یھا
سینہ سی منبر لبتھ عشقن زار
گفتار شیریٖن ییتیھ پیٛوان یاد
تلوار چھیتھ کٔرتھ ترٛاوے کیاہ
درد سَت کس منڈا وٕنگ اختیار
سیر مولائِیس ہاوٕنہ آوٕ!

۱۲۱ سۄہا اوس عاشق رسوٗل الله
سۄہا اوس عاشقِ رسوٗل الله
ہرتہ چھس وچھان چھم میہ آرزوی
شہرس گامس چھوی مشہور
زونس تہٕ تھندس کا کھتہ وا تیاہ
نامی میر واعظ کھوت ما چراہ
پتھ سمان لوٗس رٕٹھ میرہ زمان
فرتھ دا لنجہ تمن پتھ ا لیا
ہم دو نوی صفت تمن شہ بان
لگے پتھ بے گاش بے سامان
بے تھاوی یرزلان یچھو تھرٕ ماہ
فرقہٕ ناب سرو پتھ ناوان
زمینہ کین حکمن ہیتھ جانبان
فقیہ خو تہ صاف بے ریا عالمان
رفتارہ دل پیچھم گژھان برباد
گردس بی لیکھت گو گردگار
گردس پہ گران کنھوی حرفان
واڑہ پوزتس پیٛنہ نارف ناو

پير رهبر ته کر بوتي نکتو
شوله ڄڻ شمع وچهه در شمع دان
پوله تابه دز دنه ماکڏڻ آه
ها احد نه رگره وائي ذي تار

سوها اوس عاشق رسول الله
ڏوله ڏوله پروانه گيته ماران
سوها اوس عاشق رسول الله
پنهنجي زيارين کر سر نثار

در ده تجهس سو رس پره ته تهو زيا
سوها اوس عاشق رسول الله

شاخ ديگر

نجا روم نه جئين جهس ڄڻ ديواني
عجائب ڍهران غربي نه باني
شوالک ابتدا اوس گوڈنکوهي روز
کرکهه در عيد گاه کيا خوش بياني //
ڦڻ کيڏهيه نکته جهم تم ذاره بوزو
حکو ماتس حقوق منگ نوجواني
پسر قشنه پاره نعمت کهيواني //
حکو ماتس حقوق منگنس مطابق
اگر حق نه ڏهانڊ ٽنس بيٺهه پيهه لقب پي
فداي قوم جهس تا زندگاني //
پگاه بوزم سيپن وارنٽ جاري
آتي بيٺهه رفته رفته گي پنداه روز //
امير سنزه ڏيده تل اس لکهه سماني //

کجا امروز مجاهد همداني
کجا امروز مجاهد همداني
شو گو عيد الفطر وقت صبح بوز
ونکهه ساميعن کنوهي يا هوش روز و //
سو تقرير ڄڻ کنڻ زن جهم گرهاني //
تمهي بابيت ثمن باغي نقب پيو
کو رکهه تقرير با تدبير لايق //
پيزيک آلو دکس تر تر گرڏهاني //
تله تيتهه بادشاهه گو ڏٺيک جهوسي بوي
ختم تقرير گو گهره آئي ساري //
بنام امير واعظ آس لکهه زناني //
شنر اهيم اس برس وار مختصر بوز
تتي اوس وعده تهو مت امير واعظي //

سمتھ ساعح تہ تتھ پیٹھ آس راضی
اتھی وتھ اسۃ اسۃ تہ ژاری میہروُن
نتھ دلِ آس چشمہ اوش ھرانی
شُو اوس انہ راستی آراستہ گورمِت
سپاہیہ رنگ سفید کرکھ ورہیہ
ہیوتُک تقریر کرُن شیرین زبانی
یتھ قومُن ایمان گرٛھنہ ژُورِ تھاوُن
دلیلِ حصن بلال رضؓ اتھ پیٹھ کرکھ یاد
ھوِ ما اوس اکھ حیاہ پیٹھ نش ژلانی
اوُتُوی گو پیدہ تھانہ دار حبیب اللہ
سہ وارنٹ میرواعظس چھینہ نی العا
بوقتِ شام مختصر گو روانی!
احد زرگرہ ژہ وُن سفرح خیرزن

پُورُکھ وعظ پیٹھ بڑ تھ دل جھمُوانی
مسلمان آس پریشان تہ جگر خوٗن
سٹیجہ دِرہ صحن اوس ناز گورمُت
تھوُکھ تشریف تتھ پیٹھ اوس اشیانی
گرٛھان اوس ہر طرف اللہ اکبر
حدیثِ آنحضرتؐ ہیوتُک باوُن
یہ چھُو حضرت نبیؐ فرماوانی
کریادِ تم ظالمن تس کوتت بیداد
یہ مضمونِ حدیث پرٛژھی ھنگک قدغا
کِرٛژن وارنٹ چھُو میرواعظ وچھانی
لیکھت جلای وطنی تا بیکسانی
کجا امروز میرواعظِ ہمدانی
سیٹھاہ بے تاب گو دلِ اہلِ وردق

سین مشتاق حکایت بوزہ ژانی
کجا امروز مجاہد ہمدانی

سفرنامہ میرواعظ ہمدانی

دپنہ زادہ کم سفر پیٹھ درٛ دانس
سیفنہ زادہ اوس حکم یزدانس
رخصت ہیتھ ژاو شاہِ ہمدانس

تس قرآن خوانس مہر قربان
تس قرآن خوانس مہر تہ بان
شامہ پیٹھ موٹرس منز گو روان

سوٚنچا اوٚس کران سیت پانٕس
پتہٕ پٔتھٕ اوٚس پولیس پتھ سانٕس
تہٕ گتھ کیاہ کرِ حکم سلطانٕس
غمگین دِل اوٚس خوٗن ہارٕن
گوٚل ہیتھ تتہٕ لوٗک منز آسن آنٕس
لوٗل پوشِس کرِن جان ہزار داستانٕس
کوٚت اَسہٕ چھےٚ گژھن چھےٚ کنہٕ باوان
پایہ بٔڈہ سٔنز کتھ سن نگہبانٕس
جایہ جایہ خفتہٕ گی آسہ تتھ مکانٕس
حیکہٕ منز روز نک آکھ زمان
نورِ صبحک ہیتہ پھول آسمانٕس
پوٗرہ گی محو تفسیر فرقانٕس
زِندہ تان تتہٕ دراو خوش خندان
تتہٕ آسِ احباب منز ارمانٕس
جالہٕ اَکہٕ نالہ مت کرِ کھ مردانٕس
سوٚزِ تمو قاصد چھیٚس لوبر ادان
ترٚن دۄہن ہینچہ آسِ مشغول پانٕس
وات شہر لاہورِ شورہ وکھ جہانٕس
ہنگہ زنگہٕ تمنٔی دِل لو پان
فرحت پیدہ گیہ پرتھ انسانٕس
تژھین گونہ استقبال شکرانٕس

تس قرآن خوانٕس سر قربان
دۄن لارین منز ہمراہ یکان
عین محشر زن گو ہر گھرانٕس
لینہٕ منز تہٕ ٹوٹے تیار آس مہمانٕس
لوٗل ہیر واعظس باگراوان
ٹوٹ کھیتھ پٔتھ ژھو تمو انسر تھانٕس
تاخیر و تعجیل آن منز گمانٕس
ڈایہ بجہ راتہٕ درای آرامہ سان
پانژہ بجہ راتہٕ وات لو نیار ٹھکانٕس
ٹھانہٕ دارہ پانہ اوٚس سیت پروانٕس
دوٗرہ تہٕ ژوٗل غم گو روشن جہان
خندہ پامت آو شمس تابانٕس
پینچہ وات رنجہٕ دل گو ہندوستانٕس
کہٕ واتہٕ میر واعظ وتہٕ وچھان
لاہورِ شیچھ گیہ شکرانٕس
تشریف ہاوہ تو دِل پریشانٕس
ترو رہ ذیقعدہ درای آرامہ سان
زنگہ زنگہ اوٚس فرش کنگ دوکانٕس
ہنگہ منگہ ہیر وٚت خادم خانٕس
مجاہد اعظم اکھ اکس دِیان
شورہ وتھ شہرہ گو کل ہندوستانٕس

پوءِ واٽ ٻيو واعظ همارن
ٽنهي ڪران احباب سڀني سامانس
زنده نازن ته نين پيو نس ٺڪانس
ذوقي ڇان آئي ڪم ڪم قدردان
تو ڏوانهه سين شرع شاديانس
پر زيارت شڌ سڀ ڇوبا ڪانس
مير ته بلبيو قومس ڪري ته احسان
ڏويه رت گوخيال عالي شانس
ونه ڪياه هينيه آس تاپستانس
معمول ٿهندوي اوس عيان
سيلس اوس اذن آرام جانس
ڍور اذن لولن پڙهه مسلمانس
منهن ڪينهنه دوهه آڏ شير نوجوان
امرت سڀ ڪين شوق اوس پانس
دعوت ڪر ڪيهه نائب برهانس
ڏون جمعين کو ڪيهه تند وعظ بيان
هر دمه دعا منگان آس يزدانس
عرضي آس ڪران شاهه جيلانس
ڪنهه جايه آسهه آب نه هوا جان
مشغول آس تلاوت قرانس
معقول صلاح پيو ڪري ل ميانس
ميلچ ڪشش آس دانس لمان
ڀير احد نه ڪره دانس دانس
نس قرآن خوانس سڀ قربان

پڙهه زيارت پور ڪور عهد پيمان

دل شاد هم اس ڇهون جان جانان
بلبل لا ڳيتهه گل ڇيڀاوان
لاهورنه گرمي هندو اثر پيو
مشوره ڪره ٿي جوم گي روان
ذوقه دل اوس تمن شوق ديدار
پڙهه زيارت پور ڪور عهد پيمان
پڙهه زيارت پور ڪور عهد پيمان
مجبور هير گو ون ڪياه ڪري
تنه دراهي مسلمان هزاران هزار
هيون هيون لوله باگه راوان

آئي ملاقاتس ڪم ڪم نواب
پاڻيه پڌ ٽُنڊ تعظيم ڪياءِ رکيان
لاهوره نوڪرس ڪاغذ آڻيو
ڦِرِ وَتهِ سوئي اُنِ خدمت ڪران
بسترو سامان گنڍڙو نوڏُن
جمعه آس اڙونٿه ڪيتريءَ ڏهن
پيغام بونکه تهه هوا جيان
جمعه پيٺه وارو بوز ڀڙوت آئي
تهه بنگلس منزره ڪٽهه آرام
آهه موڪهيا ته جهوکهنه دل روزان
آئنه رتيس اُنِ نانو ماه صفر
آئيج قلتي آس پيار
ٺهنڊِ تهه ڪنڊي آکهرت نشان
ڪنڊ طرفس منزه باٿهله بال
تهه ڪونَس وٺهه هيج هيج زن
اسپ سواري دل نه ماٺان
زن ٿمن پيغام هيٿه گو واڻ
ڪرِ ٻهه گيه هرس ڙي ٿي غوغا
تهم گل پينداه ١٥ گام آئي
الدين نقشبندي مشهور
تهه متصل ڪونه هيرن شرار

روئي اُنِ وڇهنه نگستن اضطراب
پيٺه نزيا ري تِه نوڙه عهد پيمان
قتس فلام رسول نانو وارو يادِ ڀهاو
يان تم ڪاغذ پيڙه نوڙن
پهيرس ڪُتش دوت شادي ڪران
تنته پيڪ ڀڙٽ گڍهنڪ
آتهِ بر سواري مير واعظ ڙائي
تنته تپاره اُنس سرڪاري جهڪان
آئک تکليف اُنِ صبح و شام
تاريخ آهيه ڪوهي
سنه تر واه
مير واعظن دوئيه روزنش نه وار
ٻڍِ تهِ تشريف تو آيا في الحال
پيدل ڪهمت تهه آسه ڏکهيه
ساده دله سهي بسته
تنته ڪيو يان مير واعظ
ڪنڊي پيٺه
تسليم تو سميو اجتماع
تنته آگهه جايه حجے پيه نور
موجود ونه ڪنين تنه شو استاد
ٻهر ملاقات آسن نوان لبيار

دَردہ کیٚن آلَوَن دِی مہربان
دُور دُور طرفن گییہ آواز
یعنے باجماعت نتہ پنجگان 〃
وَن ہیس طرفن سیلاہ کرَو
میلِ دِل سیلس اوس بیار
تتھ جایہ دِل بیٹھ آرامہ سان 〃
یاد آسَس کرَان پاک ذاتس
یم سی پانہ آسہ ہر وِزہ دِی
تمسی چھ اَدہ صاحب دِل دِیان 〃
معشوقہ روٗس چھُ عاشقس تاب
غمہ کوٚری بیالہ ہیتھ او تقدیر
تا ہیر تِتھ گو حالِ حیران 〃
میرِ واعظ گو بیمار پوز محمل
تی اوس لیکھمُت تقدیرن
شافی علاج گو نہ امکان 〃
تام واتہ پور شیر کشمیرس
یان بوز میرِ واعظ غلام نبیٚن
اجازت چھی حکوماتس منگان 〃
تان گییہ سوٗاری ہانزِ واو
مفصل میرِ واعظ پور ریلہ وۆت
عاشق تی شچھیت گی پریشان

پزِ زیارِ پوٗرِ کوٚر عہد و پیمان
دوٚن جمعن تتہ پرہی نماز
کینہہ دوہ گژھت دوپ اہلِ ردہ
یم تتہ آسس پانس سیتی اَیِ تژھان 〃
مختصر اتہ دژانی ذات ٹھہ یار
دار فرآنس ہیوان دوہس راتس
یا اللہ ظالمن نشہ دم امان 〃
سینس روشن آئینی
حال پریشہ آسس گژھان احباب
توٗرہ پور حالات گذراوان 〃
چاوٚن کم کم بادشہ وزیر
دہیم اوس تاریخ ربیع الاوّل
ناگہ بے حس گاکھ کینہہ استخوان 〃
ڈاکٹر اَنہ ناو حکوماتن !
خادم مشغول تدبیرس
لازِم پور اَنن ساری دِیان 〃
تام تھ شیچھ گییہ احبابن
اَنہ نکھ اجازت پامت آو
اکھ فرزند بنیہ کینہہ نوجوان 〃
زن گگی باہ پومت آرہ کوتہ
پزِ زیارِ پوٗرِ کوٚر عہد و پیمان

سوٗنہ براوِ کُھ حکیم بلبّہ ڈاکٹر — سارِوی فہمہ موجب ؤن خبر
کم تم علاج آس بدلاوان — ییز زیارہ یُور کوٗر غمہ دبیمان
ھا احد زرگر دم سنبھال — ؤن سوز دلہ کوی باؤ احوال
تقدیرک حرف چھہ ہل آسان
ییز زیارہ یُور کوٗر غمہ ویمان

احوالِ بیماری میر واعظ ہمدانی

انو خبر مہ ہا روشہ آرام جان — عشقہ بیمارہ چھا دوا امکان
وفاتس پتھ وچھنہ کیا سپدان — عشقہ بیمارہ چھا دوا امکان
پُننشیم تاریخ اوسس یاد تھاو — ییمہ دوشہ میر واعظ والیس آو
ناو ربیع الثانی تتھ رئیس زبان — حکیم ڈاکٹر بوزتھ آے
اکھ اکس آس پرژھان ہیون بیون — نبضس ٹھپ کرتھ سوچھا کران
احباب بیماری آس بے قرار — روز و شب سرہ کران حال بیمار
سوزِ دل آس ذات پاکس زبان — دل اوسس ریوان اہل درون
رضاءس شانہ دوٗر نیک مزن — قضاءس ناگاہ گو زمستان
حکیم دانا احمد اللہ — سوتہ باگراوان اوسس درداہ
کم دواوت تم تدبیرہ سان — عالی شان ڈاکٹر محی الدین
عاقل تہ دانا لے کبیرہ گین — کافی کوشش سعی اوسک کران
شایستہ حکیم شاہ مقبول — تم تہ کور علاجہ حسب معمول
بے شک شفاء در دست یزدان — عشقہ بیمارہ چھا دوا امکان

نامه حبيب حكيم پڙ كامل
شام ۽ صبح آهن ذاتس مڱان
كم كم آهن تمن خدمت گار
رات ڏيهه پڙ جانفدائي كران //
دله سيت پران آهن الله الله
همبر ساري آهن غمگين
كل آهن ساري دل پريشان //
تم پڙهه ساته دار پڙهه گردن
همراه سيت هين ملك الجبار
سمبارس كال سيدي فان //
عارفين چيون شربت معرفت
۽ تنك پادشه بيد از تخت
راج آمر سڀي اهين حكم فرمان //
اوڙ زو جهوب تنك گنج بي قياس
گدر ... شكل باوے كياه
گدڙ لان هر كينسه كيوت طوفان //
ترگس اشاره كرتس پوره هيتهه
مختصر ميرا غط پر بستر
تشفا مگ اذن چهڪهنه كونه ميلان //
پور تهو يقيني تي ڏور كر تشاك
واره واره تم كي غرق آزار

تس زياده راضي اوين اهل دل
عشقه همياره چهاڏوا امكان
حضرت حقه سني كران زاره يار
پانه آهس كران ياد ۽ مولاه //
شله كوئي سيرزانه صاحب زان //
پيرس ڏنه ڏنه ڏوان تسكين
آنه مايشن حق خداد ستن //
شاك تراو بهه بن حق پرستان //
ڏمه ڏمه گرڌه پران استغفار
كر اهل رازن سيت الفت //
زر و سيم ۽ دولت چهنه پوشان
تاج چهس اسلام دين چهس تخت
اڙ نه اسيرس تس لجهه ساس //
ڙ ور منگ گره گره نبس اور جان //
گدر نه تله ههوي پادشه گدا
زانه كهيے معني ڏزه كهه كيني كنتهه //
توره كيوت تهاوتي يتهنه كڙهه فاز //
كم كم غلاج تس آهس مقرره
يتهه ڏون سي يتهه هرتي چهه بر حق
يتهه هند مڙهه بندگي يتهه سان //
آره دل گو گل روه بيكسبار

آرہ کات بلبل ماران ہاں
ذکرہ دلہ سی کن اد شکھ ہوشن
سکھ ہ اوس اسہ کرواتہ پروان
لا یستاخرون تقدمون مان
آٹھمہ ذیقعدہ لوگ اجلن نیای
زاگ زاگ لاگن آکھ دوستان
تمہ دوہہ میر واعظ زیادہ بے قرار
گلہ حبیب شرف صیب انہ ناوکھ
وعدہ کر وفا آسس زمان
اتھ منز آمو خبر اجلن
انا للہ وانا الیہ راجعون پر
ترآو طمع دنیا آنہ ترناوی
ہاحار نزرہ کرہ طن ہتھ روز

عشقہ بیمار چھا دوا امکان
ذکر سیت گوشن دتھ آس خاموشی
اذا جاء اجلھم ساعتن زان
اجلس دلہ زاہ اکھ جودان
کیاہ کرم موئی تہ کیاہ کرم نیای
آٹھم تاریخ اوس روزہ پاسوار
دہ بجا راتھ موکہ لبیک زبان
وصیت کی کلام تمن باوکھ
زیادہ کیاہ طول دیمہ ون سخنن
بیبر تہ جان بحق کلمہ پران
پرتھ کینہ ذاتن نور کر نظر
عشقہ بیمار چھا دوا امکان
زانہ کھے تہ سمہک آلو بوز

دردک صدا دل کتراوان
عشقہ بیمار چھا دوا امکان

وفات میر واعظ ہمدانی

سوھے ماتمک آلو گیہ ھن
پیے یوز قیامت چھ اتھ دین
ھرسو صدائے واویلا

وہ کربلا گوِ عاشقن
وہ کربلا گو عاشقن
بوزتھ سینتھاہ گوس مبتلا

جگر سن شگاف گی سنگدلن
کہا بچہ کو ہے انتقال
کل کل کنن گو تارہ کمن
افسوس کی آلودہ دوان
الماس کی آہم نیزہ تیز
اخلاص کر تھہ رو گنیم ہنتن
تس ذن جہ سمعک انعرہ ہا
شرف حبیب گاہ حبیب اوش ہران
کیاہ حضض ذکہ ذیتھ چھوتر لن
حیس ذ ڈلکھہ کہ کد زیر و زبر
بر ہر ذران آس خاک راہ
ذرہ ذرہ وچھٹ گومعرکن
اسہ روذ دینان رہنما
تس راوہ بشک ذ دلاہ
پرہ کنہ تس اوش دون اچھن
لایان ناد تس دلبرس
دوچھہ لہ ذوان آس زار زار
رُخ زرد گومت زن گلن
پیش تھہ جایہ کیاہ وچھہ شور و شر
آفتاب یان گو جلوہ گر

ذہ کربلا گو عاشقن!
تل پہ زسی ماہ ذہلال
″ شب اوس تب اوس ایشہ یہ ذان
لب تشنہ سب ماتم زدن ″
″ ہمنہ ہنہ کرہ ہم ریزہ ریزہ
″ پس گرذھہ جگرس بارہ ہا
مرگاگ ذ ذا چھنہ بازرن ″
تا تھ حبیب سی سہ آ کران
″ احبا بوی یوز یلہ خبر
پس وقت صبح آس سمن ″
وذہ ناو تموا ارض وسما
″ ساری کران افسوس ہا
اپشت خم سین کیاہ راحلن ″
گرہ ناسو ہردم واویلاہ
″ مشتاق بمیت تل برس
آلودہ خاک گم گم بدن ″
چھوکہ لہ دلن دگ بے شمار
″ گیہ ہر طرف تارہ نیسبر
ماتمک جلوس کوڈ عاشقن ″
تا مت سمتھ آؤ کل شہر

روزِ جمعہ اوس بھاوِ کُن
وار واژ آیہ کار گرنجار
ژارہ ژار انگ تخنتی ژندن ،،
دیوہ دارِ کاپر تختہ ھا
تابودِ شریفہ گران
چونے جران زن ژون اندن ،،
وِستاد ما اوس کسبہ چھون
تابودِ شریف گوتیار
وِن آیہ وار روشن گرن ،،
تتھ منز حرف کھن کھن سیٹھاہ
وارہ وِچھم نکھہ تل بکیتھ
کھونمت سہ گمتان عالمن ،،
حالاہ وچھِت آم کریقین
دِل چھُم دیان آت لگتھی مہ روز
وِن غسل پاک گینہ سخن ،،
بختیہ بڈسی غسلاک طلب
نالے کڈ کھاتس جامہ ھل
لعلاہ چھو بہ تختہ کہ دوان ،،
دایم سہ روزِ زن لازوال
یان غسل پاک تس ھیوتک دیون
تِم تیز آنو ماسیرہ زن ،،

دَہ کربلا گو شاشقن
پارہ پارہ تمِن دِر کا رو بارہ
یعنی انگ ھیٹ یژ صفا ،،
پرزہ لان آس آئینہ زن
خونِ جگر چشمو ھران
یوّد فے گرژھان ہچہ نکتہ نون ،،
انہ رنگہ سیاران خندہ زن
فارغ سُتین کامِل تجار
بتھ تتھ کور کھرو غن سیاہ ،،
دوریے پہ اوس وِن دنار
اللہ محمد تتھ لیکھت
جالاہ تمح آس نازنین ،،
لغاتاہ تتھ منز شوبہ ون
آبہ گرم گو وارہ بوز
تختہ سنجوک یژ تجیب ،،
رختاہ تیار یعنی سکھن
حالاہ تمہ بیگ بہ زہ مفصل
ماہ بہ صیب بانگ اوسک غسال ،،
خانقاہِ معلی اچھمس وطن
تان محشراہ بہ پاسین
تہراوِن ھتوک تس دارہ آب ،،

ڇھاڏن اوس خنجر گلاب
نازڪ بدن يا مت ڇھلن
معطر سينن گل ھيرہ بين
رنڊير تنهن اوس ھيش پيش ڏوان
صافي سينز بندن بند ن
ڪافي لباس آڏن درزين
ڏئي ڏر نقاب کھوٽ ڏاڻن
پوڙہ ٿيھ ڪوڪ ٿيله پيشوا
آنڌ مڌ نھوت ڇھيس للہ ڏن
ھا احد زرگرہ پوڙہ ڏن

ناڏن تمن اوس ھي بدن
تا تار ڏادڙہ سيت ملن
غسالسي ٿڙ اوشن وسان
ڪم ڪم گل نغا ڪس شرين
نيپر نيپر گران آئينہ تن
مختصر ڏنئي ڏن ٿھا وڪن
تنھ نائہ مٿہ پوڙہ کھ ڪفن
نيپر ٿھ آش لعابي ٻيا ہ
ڏہ ڪربلا گو عاشقن!
درڏگ اشارہ عارفن

زانن پہ تکيہ مرڏ ليئن
ڏہ ڪربلا گو عاشقن

بہ ڏن جنازہ ميرڏ اعظ زر غيد گاہ

ڏداڏن سوز ماتم مرثيہ ٿھ زيو
ساماح ڏول ڏہ گنبدٽ ٽزلين ڏو
ڄمعہ اوس ڏقت ڏڀر ٿوز ٿھو گو تن
شباه نج پيش نن بڏوش ڪھانہ
سينن خالي قيامت ھوئي تہ ھي
ٿھند ہ سياہ اٿقن گيتھ گيتہ نفر ٿيھ

ولانائب نبي دار البقا گيو
ولانائب نبي دار البقا گيو
دمع گنا لکھ ڪثرت نے جيس ومؤش
زضحنہ سنڌ نہ ڇات نا مت نمبر دران
ڏڻن عاشق کھارن آمتہ گيتو
ليا تھمت تمني ڄپھم ڪلمہ شهادت

سيءَ رنگاه ڏٺي ٿي :: دسناڻ خارو
گن ٽيڻهو وردي پوليس اوبن بهر حشمت
دتو ري سيت تعذيس ارذل سپاهيو
سيٺهاه تيزي سپتر ناليه ٿي انس
يکان آهس تعذيس تيه دوشن پا دوشن
چهوڪن دگ ڇڪي تمن بوزد ڪهٺ تمن پيو
صدمه وڇهه قدم آهسته تيا دان
بيرغنابه ليود گران ڪانٺ اوس تيزي
پران ڪلمات ٺهڪ اوسڪهه نه اکهه جهو
چپ وراسته نازليس سيت بر تهه ته
يکان ريه پاشه هيٺهه آڪاش بي تاب
سيءَ مهرڪه تيرتبر سير ڪوه عطا نه ٿو
وڇهم ڪنفيه سر برهنه ننه ٿامري
سوکهس ٿمس ڇهه باهم دون لڙائي
دوکهس لشه پيٺهه اکهاه نوزبانهي ڪو
پهري ليس سن ڪرن کم کم عجب تي هل
نگوهيله آره ڪنڊ وته غلبه گو ٿو له
پيرهن مرتي گران انوس ڪياه گو
اڇيه ڪو ٿ اله اوشن ڪمه حاله تراوان
جاڪ جاڪ آهس گران لله ٿاني
ڏگمه سو تيزدوان آهس ڊه بانه ٿو

ولانائب ني دار البقا گو
ڇهن کهمو ونڪ صف ترنهڪ ٿهه
نگهه بانن واشت سجد بله ڪاڪس
کهه ور دراي خيدگاه کن ترازهي رو
انس مرحومه سنار دوشوي جگه گوش
بصد آداب هيرس يکه نادان
نقابس ابره کس تنل ترهايه رودرو
ڪرهان آهس عاشقن منر خونريزي
انسيکيٽ ته ٺهانه دار آهس زوان گهه
بهراهي تموته غم سيٺهاه کهيو
ڇهکان آهس جابجي ادفرته ڪلاب
اشغي کنه خون کيشرن اوس جاري
کشغي تيرليس دلس ين تس ڪرٿهن سر
گران يم اکهه اڪس هيٺهه غلبه خواهي
کوري کم م تسي سين مقابل
ٿو ري آستين سودانا ڇهس ڪلان نو
يکان آهس زنته زنته وات نزدو
کنهارنس دوشن بزدشن لله نادان
جهت سوري حال ڪياه ٿرٽ نال خلقو
کيدله ترگي يکان منز ميداني
خلق آهسته وانت نفله لونني منز

کرن ہیوت ہے تمہِ جنازہ کوئی سنز
اَمی وَقتہٕ خبر میلتھ آو زَن واو
بہ کثرت سیت خلقت وچھ ژنہٕ ییدِ
وَنی گیاہ اوس شوبان معرکن شنز
بہ جلدی عیدگاہ سوی واتھی پیو
تتی ییم آس جمع قوم تم بوچھے درای
کنڈ وِہی خادمو وچھن کھوٚر صفے ناز
یکِن وات نشہٕ جنازس رنجہ دل گو
پتہٕ تہٕ خطبہ کورُکھ تتھ شین آدا
کنہ اکھ صف یارس قلم استادہ روز تھ
صد اتکبیر کوٚر بوزِ آسمانو
غلام نبین جنازہ کور بہ تمکین

دیان کینہہ آس اڈِرن باشِن پر تو
دِین میر واعظ محمد یوسف آو
ولا نائب نبی دار البقا گو
انی مثال ینتھ ماہ تارہ کتین منشر
وچھی یان سارنے دیپہ میر واعظ ای
کورُکھ استقبال تیہ بورلول عاشقو
تھوٚوُک منزہ میر واعظس کو چیر درای
گومت اوس تماشقن جان کشتہ کوتا
جنازس پتہ سنت پرناب ندا گو
پیران تکبیر آس تکبیر بوزنتھ
ولا نائب نبی دار البقا گو
شمارہ نفری نیترہ ساس بہ تخمین

احد نز گرہ ترہ اتھ بیٹھ وارہ جلس ہتھو
ولا نائب نبی دار البقا گو

آوردن جنازہ میر واعظ خانقاہِ معلّیٰ

نیرتھ خبر آن عاشقا
پھیرتھ ایاز یا پگاہ
خاص و عامنی میلہ بوز جناز
کھتت تارہ بل از عیدگاہ

کوٚت گژھ دنیاک رہنما
کوٚت گژھ دنیاک رہنما
سنیہ تھوٚد تحاب بعد نماز
کوٚت گژھ دنیاک رہنما

حاله اکه لاله سنبه لکه وان   لاس چھم هو هو کران
مالس رتس له ژت قیمساه   کوت گرته ده بنگ رهنما
یمتیاک گمر ہند بر کسمه   گو نڈ ٹت تمامو سر نیر
کلمه پیران کھوت یم تھ اکھاه   ،،   جاپه عاشق در فراق
خسته جگره ته جامه چاک   پاپه بڈه دکه دیون چھا ژدا
ذات استه استه تاره پل   گو عاشق تیتر ته پاده تل
غوغا تھوی ڈیچھم نه ژاه   ،،   صه نه ذرک آه دمه دم
گڈه ناموس اتھ تنتھ ستم   ره ژری تمس کیته کانه جیاه
کینهه آس نعت خوانی کران   کینهه ات تمه مرقی پران
کینهه آس ره وان چون شمع   ،،   افسوس کران بر اجل
ذات وارہ وارہ نو کدل   گاه گریه گاه دروا ویلا
نکته ونے تھاوک ته یاد   ہیچه وس گرس افسانه یاد
پخته سوار چھس رهنما   ،،   خوناه پتن یم دامه چھن
ژوناه تمن لگه دون اچھن   گونا تمن آده ملهی غذا
بلبل لانکر کهت تمام   بلبل گاس کیاه گیتھ دوان
گل اوس میلتھ اجتماع   ،،   کینهه دراے کهوفر کینهه چھن
اوسی صیبنه ڈیڈه کین   دیعالی کدل ژوت تعزیاه
تول تته لوکه اضطراب   گل آس عاشق سینه دل کباب
وصل آس دگر یم جمعه   ،،   تهراج گنجه کین گے پیکان
خون جگره واته نے چھکان   تاراج کر تھ ته دل دردلاه
گڈه دوره منز درای رهروان   اڈه مومنی وس وس میدان

بڈٕ آسس تھکمت چھکنہ ساہ
نالہٕ فرانک زلزل
حالاہ کرانہ ہر عاشقاہ 〃
غم چھیوی کھٹن ییتھ نوان
رنگ آسن خلقن آرہ ول
جنگ مرگنئی کینتھ ہیو جفا 〃
تس آی کمہ رنگ نقشہ
دد نارہ عاشق گوکھ سور
وَدِ وَدِ تمن ییتھ رود کیاہ 〃
آسس ماتمہ ہیتھ یتھ روان
تتہٕ بیٹھ پکہ تم تیز تیز
ڈھیٹ رتھ ونے ذات خانقاہ 〃
شاہ ہمدان سنز ڈیرہ تل
اتہ ویڈہ کرہ پیرس سلام
گرتھ یینہ ونکھ زاہ کینتہ کیاہ 〃
زلیخہ اچھن تس آسہ اوٗن
گرد ہوٚو ثانی حضرت صاحب
تنہ ہٕھ دیشن یتھ چھیوی نگاہ 〃
تس چھکے گنہ گاشس بدل
معرفتہ تمس دل تازہ تر
برابر حملہ شیر دنہ نے زیرپا

کوٗت گرتھ دینک رہنما
ووتھ زیادہ ذات بہور کدل
شادی چھ منز لس جل نوان
تعدی نہ تعدی بیون کھاہ 〃
تنگ دل ذات نابدکدل
سوزِ بدن یس گو ستھ
روزی ہیو ہردم ہیتھ سما 〃
ذاتی کلاش پوٚر ہیوک دور
بلبالہ یا آہ و فغان
مشعلہ تتہ زاجک ہمھاہ 〃
کینہ جامہ چاک کینہ خونریز
اوٚرِ ادیرِ ذات منفصل
پیے یوٚزِ ٹے گو منزلہ 〃
پتھ ہیتھ تہ شربر لا کلام
تس یانہ آسی یانہ چھیون
تس نقشہ ہیوی نکل جمالہ 〃
تِلن یہ دل آئینہ بیر زلق
وٚوٚزِ کینہ چشمن منز فلل
پتہ نوی قصور آمنیس بیزیا 〃
تس ہر طرف فتح و ظفر
کوٗت گرتھ دینک رہنما

ھا احد نہ گرہ پوٚت مہ بھیر
یِندہ بوز پانے اتھ شرح

اصلکاب وصل وَن کرمہ ژیر
کوٚت گرتھہ دنیاب یہ ہما

دفن نموٚن میر واعظ ہمدانی

زندہ مَرِو عاشقاہ میرہ کرِ وچھے
یِندہ بوزیے شک سخناب پیٔے
بیہ بوزہ شینہ بجہ وات خانقاہ
دیِ دوستن ژ دیار روشنی چھے
ٹاٹہ بڈہ کلمات ہیت ہیے پیرن
گوڈہ نکہ گتھہ ژ تو مہ بولِن جوشن
گر دِس پھیرن پیر گارے
تمہ سخن بوزہ دم انو شن
ترمہ اصا گردشس گوم دل بدار
تکمہ ہند نیصابہ چھپو ترہ مانے
بلبل لاگتھ چھپو بو چھما وانہ
پوٚنترمہ گتھہ وای غشقن تار
ساز چنگہ چھپوی وزان ناز وصول نے
گاہ وچھہم بم تہ گاہ وچھم زیر
ستمہ گتہ اگر کس چھو مشتاق بوز
یا نہ وان جان لوگ یار اَنے

میر واعظ کوٚر کمن منزلن ٹے
میر واعظ کور کمن منزلن ٹے
شمیہ شمیہ اوس میوان گاشک گاہ
ڈیڈہ اتھ وَن کہار درای دچھن کن
شمعس گتھہ کری پیر واے
مردن چھاون دردک پوشن
دوم گردشن گوم سوز گوشن
بے بہا دُرہ بی مالہ کرہ ے
فکرہ لاگ نکرہ سیت پور بایار
ژورِ مہ گردشہ فول گلستان
گونہ گونہ چمن رنگ تہ خوش بوی
راتس مزبن معنے تہ رلہ
شمیہ گتہ سیرس بنیوس ہو جگیر
پایہ بڈ شغیرن تاسنم کھے
عاشق تہ معشوق آس باحضور
میر واعظ کور کمن منزلن ٹے

حال ميرواعظ اوسمس ڪران ياد
لال لاقيمتي ڏالها اڳي
ڳي جنازس ڪهار بردوش هيٺهه
ڪيٺه عاشقن هنر اکه کيان وڃي ،،
اڌجهي جهماڻان وصالاڳ ڏينش
اهه نشن نيله تمو لب تراغنت
تحلوقن گيره ڊتو ڻي ،،
قبر موساهي آس ڪران تيار
گنگار ليورس اوس بر ٿهان ڏي
اوس نگراني ڪراڻ شولي ،،
سنگلين ڪهال تمو چاره ديوار
زاره زاره سکهه گوڙه انهه ناڦهه
ماره مونه فسناه ناره ڪوره ،،
نال ميت گنگار آس استاد
تانو تمه ڪوي اوس گرگره
چانو تمه چو تنهه لو سي ،،
واره پاٺه آره امه ساڻ سوڪ
اطغنه تيٺهه سن ڊن ڪيا جهو ورڻ
ڪمه جايه تراڦهه ڪته ساوي ،،
تتت ميوال هيٺ ناوجهوي بهمون
ني چهي آمر تيسناني

چاله ساڻ ديوت تمه غشقن ياد
ميرواعظ ڪيره ڪمن منزلن ٽي
شاه همدانس رح دتن ست گنٺهه
معرفت عارف جهوي ڪران نوش
مس چيتهه ڪيت گنهه ديواني ،،
بره مقبره ڳي لعذ يه ميت
ڪاره ڪمه گور ڪن بلبيه گنگار
سنگ صافي تنٺه رنگه رنگه جهڄي ،،
ڪوته جايه ماڪيم ميه ڊون ڪراڻي
رنگين ڪمڪ آتش گلڪار
نگين لعل ژن تنٺه جبه هڻي ،،
ابتره ڪنيه تت وٺهراوڪ
چال ٻنجي آس وڇهان استاد
ڏال پيچ اس شاهني
آئينه پاتره تراش ڪره ڪر
ميرواعظ سيله اوت واڻا وڳ
سيره ساڻ سيرس ملت ڳي ،،
ڪٺهه ميه تنه ڪتوڪس وٺهرڻ
ستهه بجه شاهچر ڪور ليهه مدفون
ست وجود ست شهود ته راوني ،،
ليه سيت هو هو واياني

پے وِن کتہ میلہ آگرتہ جوی
مختصر چھوکہس پلیٹھہ غنبر
اَندہ وِندسارزی بند کورہ ھے
کرسجود در وجود زارہ پرزناو
کوڑہ بن نناادہ دیپ ننا
لقاءکہ وِصل چھوی اصل ے
دُنیا ناپاک چھُنہ لوشہ وُن
تا امت آگرنکیہ گیہ چھوڈ وِنخہ امام
آدابہ سان فاتحہ پوٗرے
کینہہ رُود زیرتان کینہہ شلہ آی
پھس پھس کران بل کینہہ قصہ خوان
یاد تھاد مرُہ چھاک چھنہ کیتھے

میر واعظ کورِ کمن منزلن طے
کار گر آس سِرتھ فن تہو
کل شیئ یہِ جمع کیتھ بیوناو
موجودچ خبر عارفن چھے
میرناش کرہ نس چھوی منع
حضرت نبین ﷺ فرماوُن!
امہ کوئی طلبدار ساگ وِچھے
شور رُوز خلقو گی جمع تمام
فاتحہ پرتھی بیون بیون درائے
دُور برتھ من بیو تمے زانہ نے
اصلیچ تہ فصلیچ چھکنہ کینہہ زان
میر واعظ کورہ کمن منزلن طے

ھَا احدٌ زرگرہ فاتحہ سوز

میر واعظس زی ہر شب وِ روز

سن یان پانس ہرد ے

میر واعظ کورِ کمن منزلن طے

{تمام شُد حالاتِ وفاتِ میر واعظ ھمدانی}

منقبت

در مدح حضرت امیر کبیر میر سیّد علی ھمدانی رحمۃ اللہ علیہ

(از قلم عبدالاحد زرگر نروره بیری نگر)

اَمیرا دوّن جہانَن چھےَ امیری
بہ چھُس بیری میہ کر تَم دستگیری

ژٕیہ رُوٗس کوٗسہ ہانے چھم میتہ کرے فریاد
سیاہ کارس کرِو ون کیٚن مہ اِمداد

پرٕ م لَاتَقۡنَطُوۡمِنۡ رَحۡمَۃِ اللہ
اُمید تی چھم تہ چھُک نا میون مولا

اَمیرا ڈیڈہ چانے چھُس کران گتھ
نظرِ رحمت کرِو ون چھم میہ دستھ

دِمے فریاد ژٕ ییٚ ستھ چھم میٚیہ چانی
نظر رحمچ کریوم یوٚد چھُس بہ فانی

عیال دوست ہیتھ میٚیہ تھٔو تو زیر سایہ
ژٕ کاستم ییٚتھ دِلس یوسہ چھم ژھایہ

بہ چھُس بے زان چونی سگِ دربار
خطا زد چھُس تہ بییہ چھم غلط کار
گناہ بر دوشس چھم چھُم ہوشِ ذِلت
میٚیہ روٗیس شرمندی ہند خاک موٗلمت

کرے ہر دم ژٕ ییٚہ غرضی تہ درخاست
میٚیہ بد کارس کرِو نا کلمہ کوٗی پاس
گناہ چھم بارہ وٕن یِدانہ چھیوٗت گوس
کرم کیاہ نفسہ شوٗمس ییت موٗت گوس

کرانْ چھُس دم بہ دم افسوس افسوس
جوانی ہند شمس بالکل میٚتریش نوس

ڈیمہ کُس ژیے سوا زیرِ دامن
بہ چھونی ناوِ ہیتھ صُبح وِ شامن
بہ چھس گوم بیدہ وَنِ ژام پُشتی خم
غفور گژھ تمہ غفور کرتم کیاہ گژھی کم

چھُ ناوِ عبدُالاحد چانس غُلامَس
چھُ شاعر زانہ کُن زرگرونان تس

نوٹ

زیرِ نظر کتابچہ یعنی مولوی نامہ کے جُملہ حقوق طباعت، اشاعت اور فروختگی خواجہ خورشید احمد زرگر وِ ڈاکٹر شاہنواز زرگر (پسران جناب عبدالاحد زرگر ساکنہ نوورہ مہجور نگر) کے حق میں محفوظ ہیں +

(قیمت: پانچ روپئے)

J&K Academy of Art, Culture & Languages
Acc No. 9272
Class No.
Book No.
Price
Date
LIBRARY

اطلاع

زیرِ نظر کتابچہ یعنی مولوی نامہ کے جُملہ
حقوقِ طباعت و اشاعت خواجہ خورشید احمد زرگر
و خواجہ شاہنواز زرگر (پسران عبد الاحد زرگر
ساکن نروره سری نگر) کے حق میں محفوظ ہیں۔ کوئی
صاحب بغیر اجازت اِس کتاب کو یا اس کے کسی حصے کو
چھپوانے یا شائع کرنے کا مجاز نہیں۔ خِلاف ورزی کرنے
والے کے خلاف قانونی کاروائی کی جائیگی ٭